

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Вінницький національний аграрний університет
Освітня програма	47600 Галузеве машинобудування
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	133 Галузеве машинобудування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Вінницький національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	47600
Назва ОП	Галузеве машинобудування
Галузь знань	13 Механічна інженерія
Спеціальність	133 Галузеве машинобудування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Криштопа Святослав Ігоревич, Поліщук Андрій Олегович, Гречка Андрій Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.07.2021 р. – 08.07.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://vsau.org/assets/images/content/aspirant/akredytacia/Zvit_galyz_phd.pdf
Програма візиту експертної групи	https://vsau.org/assets/images/content/aspirant/akredytacia/prog%20vizuty%20gal.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма в експертної групи склала позитивне враження. Вінницький регіон має значний аграрний потенціал, машинобудівні підприємства для його забезпечення та значні перспективи їх розвитку, який неможливий без продуктивного поєднання технічної бази підприємств і значного наукового потенціалу, який може забезпечити Вінницький національний аграрний університет. Крім того, розвиток вищої школи не можливий без наповнення закладів вищої освіти молодими науковцями. Вдале використання потенціалу закладу вищої освіти, поєднане з відкритістю і доступністю інформації, активною діджиталізацією освітнього процесу, наявністю зацікавлених роботодавців, інтернаціональними контактами в освітньому процесі, великим науковим потенціалом, увагою до академічної доброчесності, зрозумілістю процедур для здобувачів вищої освіти, потужним кадровим потенціалом, достатнім матеріально-технічним, фінансовим та навчально-методичним забезпеченням, увагою до проблем здобувачів вищої освіти і їх підтримкою, здоровим психологічним кліматом і, як наслідок, відсутністю конфліктних ситуацій – стало приводом для експертної на високому рівні оцінити критерії якості освітньої програми, впевнитися у здатності до розвитку представлені освітньо-наукової програми, необхідних ресурсів для її удосконалення. Недоліки також були відмічені. Проте в загальному контексті їх можна вважати несуттєвими, а бажання працювати над усуненням недоліків було помітно на всіх зустрічах, проведених експертною групою.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ВНАУ має зафіксовану у вигляді окремого документу місію та стратегію розвитку, а цілі освітньої програми відповідають стратегічним цілям ЗВО. Освітня програма базується на тривалому досвіді функціонування аспірантури за спеціальністю 05.05.11 – «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва». ОНП має чітку структуру, освітні компоненти, які включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності, в основному, дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН (крім одного). Структура програми передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО. Освітній процес створює умови для формування здобувачами соціальних навичок (soft skills). Структура ОНП націлена на здобуття компетентностей, які сприяють подальшій професійній, науковій та викладацькій діяльності здобувачів. Проста і зрозуміла процедура вступу на ОП. Реальне впровадження принципів академічної свободи, студентоцентрованого підходу. Спрямованість освітньої складової на максимальне сприяння науковим дослідженням здобувачів ВО. Політика, механізми та процедури дотримання академічної доброчесності є чіткими, зрозумілими, оприлюднені на сайті ЗВО. Забезпечений належний рівень дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів. Активне застосування електронних систем «Сократ» та «Софія». Високий рівень професійної і академічної кваліфікації викладачів, що задіяні на даній освітній програмі. Діяльність Ради стейкхолдерів для активізації і систематизації участі роботодавців в організації та реалізації освітнього процесу. Активна робота всіх стейкхолдерів щодо удосконалення освітньої програми. Матеріальне стимулювання розвитку викладацької майстерності. Оновлення лабораторної бази. Безоплатний доступ до широкого кола інформаційних ресурсів. Високий рівень задоволеності врахування потреб здобувачів ВО. Забезпечена інфраструктура для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Велика увага запобіганню та вирішенню конфліктних ситуацій. Широкі можливості здобувачів ВО щодо внесення змін до освітньої програми. Багаторівнева система виявлення та усунення недоліків ОП. Прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес в ЗВО. Чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу. Розміщення на сайті ЗВО портфолію кожного аспіранта та їхніх керівників. Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямкам досліджень наукових керівників, наявні спільні публікації наукових керівників і аспірантів. У ЗВО є «критична маса» дослідників, які спільно працюють в одному руслі наукового пошуку, тому ЗВО має можливості для створення разових рад щодо атестації здобувачів ВО. ЗВО є засновником 4-х профільних фахових видань (категорія Б). Результати наукової роботи здобувачів освіти та їх керівників опубліковані у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та (або) Web of Science.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Випускники та аспіранти підтвердили наявність обговорення та внесення зазначених змін в ОНП, але підтвердити сформульовані в анкетах пропозиції представники зазначених фокус-груп не змогли. Зв'язок з стейкхолдерами-роботодавцями в рамках обговорення ОНП відбувається більше у формі особистого спілкування та в рамках науково-практичних заходів. Рекомендовано значно активніше залучати здобувачів та випускників та враховувати їхні пропозиції для удосконалення ОНП; для визначення позицій та потреб зацікавлених осіб, рекомендовано обов'язково регулярно проводити анкетування стейкхолдерів-роботодавців. Деякі компетентності помилково забезпечуються тільки вибірковими ОК. Наприклад, ЗК1 забезпечується тільки ВК 3.1. І якщо здобувач замість ВК 3.1 обере дві інших альтернативних дисципліни (ВК 3.2 або ВК 3.3) загальна компетентність ЗК1 залишиться не забезпеченою ОК. Рекомендовано доробити ОНП таким чином, щоб при будь-якому виборі здобувачами вибіркових ОК були забезпечені всі компетентності ОНП. Можливість досягти заявлені ПРН обов'язковими та/або вибірковими ОК не є переконливою, зокрема ПРН11. Зазначений ПРН11 згідно матриць в ОНП забезпечуються ОК8 «Педагогічна практика», зміст якої, на думку ЕГ, практично не відображає зазначеного ПРН11. При цьому вказаний ПРН11 забезпечується згідно матриць тільки однією ОК. Рекомендовано ввести ще один ОК або доповнити зміст існуючих таким чином, щоб досягти всіх заявлених ПРН. Недостатня участь здобувачів вищої освіти в програмах академічної

мобільності. Рекомендовано активізувати роботу у напрямку підвищення академічної мобільності здобувачів вищої освіти. Нечітке формулювання у силабусах деяких ОК критеріїв оцінювання, що потребує додаткового пояснення. Рекомендовано більш чітко для всіх ОК і однозначне (для дисципліни «Інформаційні технології в наукових дослідженнях») формулювання критеріїв оцінювання. Для прикладу можна взяти силабус дисципліни «Методика викладання у вищій школі». Недостатнє залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Існуючий рівень у формі одноразових відкритих лекцій, інколи спорадичних, вимагає посилення роботи у даному напрямку. Обмаль інформації про заходи нематеріального стимулювання викладацької майстерності у відкритих джерелах. Рекомендовано організувати регулярні заходи змагального характеру і відзначення найкращих працівників. Неповний перелік силабусів, що знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО. Рекомендовано оприлюднення повного переліку силабусів у відкритому доступі. У Положенні про Академічну добросесність здобувачів освіти у ВНАУ не прописаний порядок перевірки та не зазначена мінімальна оригінальність текстів дисертаційних робіт. Рекомендовано уточнити порядок перевірки текстів дисертаційних робіт на оригінальність.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Підготовка фахівців за ОНП третього рівня «Галузеве машинобудування» (в подальшому – ГМ) безумовно відповідає місії ВНАУ щодо формування сучасної системи підготовки фахівців на основі інтеграції особистого, наукового, навчального, інноваційного та технологічного потенціалу; створення, узагальнення, накопичування і поширення передових наукових знань у сферу агропромислового комплексу. Основний фокус, особливості, цілі та результати ОНП відповідають Стратегії інтернаціоналізації Вінницького національного аграрного університету до 2025 рр. <https://cutt.ly/hmF4Fc2>, Стратегії ВНАУ 2020-2025 рр. <https://cutt.ly/8mF41lX> і поза сумнівом в рамках підготовки фахівців за ОНП ГМ досягаються такі стратегічні цілі як «створення умов для реалізації наукового, освітянського, громадянського потенціалу всіх учасників навчально-виховного процесу з метою формування Університету, як навчально-виховного, науково-дослідного, культурного осередку центрального регіону України з багатопрофільної підготовки науково-педагогічних, наукових, управлінських і фахових кадрів вищої кваліфікації для економіки України» (то саме джерело, с. 1). На думку ЕГ, унікальність ОНП вдалося сформувати завдяки врахуванню багаторічного досвіду підготовки аспірантів спеціальності 05.05.11 – «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва», що впроваджена з 2003 року та в рамках якої 28 осіб успішно захистили дисертації кандидатів технічних наук. Затребуваність цілей ОНП була підтверджена, в т.ч., і на зустрічах з роботодавцями, здобувачами та випускниками. Враховуючи вищевикладене ЕГ вважає, що ОНП має повну відповідність підкритерію 1.1.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

результаті проведених зустрічей з представниками асп., студ. самовряд., роботодавців, випускників було, в основному, отримано підтвердження наявності співпраці щодо обговорення цілей та ПРН. На зустрічі із асп., представниками студ. самовряд., випускниками підтвердилось, що взаємний обмін думками щодо змісту ОК дійсно відбувається, до ЕГ була донесена задоволеність наук. та осв. складовими ОНП. Присутні роботодавці – представники ТОВ «Агромаш-Калина», «Промавтоматика Вінниця», «Вінницятрансприлад» також підтвердили наявність тісної співпраці та високий рівень випускників асп-ри спец. 05.05.11 – «Маш. і засоби мех. с/г вироб.» попередніх років. ЕГ встановлено, що асп-ми та випускниками в анкетах були висловлені побажання на збільшення годин підготовки з програмування; на поглиблене вивчення англ. мови; посилення підготовки з філософії; у збільшенні обсягу наук.-дослід. компоненти ОНП. Роботодавці також висловлювали побажання з доповнення змісту ОНП. Так, наприклад, дир. ТОВ «Промавтоматика Вінниця» Ганчук М.Д. вніс проп. щодо посилення інновац. складової ОНП; дир. ТОВ «Агромаш-Калина» Васківнюк Ю.М. наголосив на пропозиціях щодо інтенсифікації залучення асп. до лаб.-вир. бази підприємств. Конкр. прикладами пропоз. роботодавців, здобувачів та предст. академспільноти при формуванні цілей цієї ОНП можна відмітити наступні: здатність використ. суч. інформаційні та комунік. технології, бази даних, спеціал. програмне забезп. у наук. та осв. діяльності; здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері ГМ, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. Конкретними прикладами пропозицій роботодавців, здобувачів та представників академічної спільноти при

формуванні ПРН цієї ОНП можна відмітити наступні: використовувати суч. інтегровані та інформ.-комунікативні технол. під час аналізу, оброблення, інтерпретація різних джерел; знати основні принципи і методології постановки експ-ту та обробки результатів із викор. суч. інформ. технологій, а також вміти використ. їх на практиці. Відповідні зміни, як підтвердили роботодавці, дійсно були внесені в навч. процес. Разом з тим, ЕГ відмічає, що хоча вип-ки та асп-ти в загальному підтвердили наявність обговорення та внесення зазначених змін в ОНП, але підтвердити під час зустрічі сформульовані в анкетах пропозиції представники зазначених фокус-груп не змогли. Також ЕГ вважає за необхідне зауважити, що результати зустрічей показали, що зв'язок з роботодавцями в рамках обговорення ОНП відбувається більше у формі особистого спілкування та в рамках наук.-практ. заходів. ЕГ відзначає, що анкетування роботодавців знаходиться в даний час тільки в стадії початкового накопичення даних. Бажано також дещо збільшити кількість роботодавців, кількість яких на момент експертизи дорівнювала трьом. В цілому ЕГ робить висновок про те, що в загал. цілі ОНП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, а ОНП має відповідність за підкритерієм 1.2.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При формуванні цілей ОНП проектна група спеціальності ГМ орієнтувалась на тенденції розвитку спеціальності та потреби ринку праці, а саме потреби закладів ВО та аграрного сектору у науковців та викладачах. Аналіз змісту ОНП та силабусів дозволяє стверджувати, що зміст ОНП в цілому та ОК зокрема, враховує сучасні тенденції розвитку сільськогосподарської техніки. При викладанні дисциплін приділяється увага аграрному контексту, наприклад, вивчаються особливості функціонування підприємств виробників сільськогосподарської техніки в Україні. Обов'язкові та вибіркові ОК добре орієнтовані на сучасні тенденції розвитку ринку праці як України, так і Європи. Наприклад, досить розвинутий на ОНП напрямок діагностики силових установок сучасних тракторів. Лабораторія діагностики силових установок сучасних тракторів була продемонстрована ЕГ під час експертизи та активно використовується в навчальному процесі в ОК «Сучасні машини та обладнання сільськогосподарського виробництва». Програма має добрий галузевий контекст, але регіональний контекст визначається менше і в основному проявляється у науковій співпраці з підприємствами, наприклад, ТОВ «Агромаш-Калина», «Вінницятрансприлад». Регіональний аспект враховується також при формуванні змісту освітніх компонент, акцентуючи увагу на розташуванні Вінницької області, що має значний потенціал земельних ресурсів, що, у свою чергу, вимагає розвиток новітньої сільськогосподарської техніки. У ході зустрічей з НПП та адміністрацією з'ясовано, що під час створення ОНП вивчався досвід подібних програм в інших ЗВО України (наприклад, Житомирського національного агроєкологічного університету, Миколаївського національного аграрного університету та ін.) Запозичення освітніх компонент з ОНП інших ЗВО ЕГ не встановлено.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На час проведення акредитаційної експертизи стандарт ВО за спеціальністю 133 - «Галузеве машинобудування» для 3-го рівня ВО ще не затверджений - у 2020 році були затверджені тільки стандарти для 1-го та 2-го рівнів ВО. ВНАУ бере участь у розробці стандартів ВО за вищевказаною спеціальністю (д.т.н., проф., завкафедрою Веселовська Н. Р. є членом НМК за спеціальністю 133 - «Галузеве машинобудування» НМР МОН України). В процесі зустрічей з гарантом та НПП, які входять в групу забезпечення, було отримано підтвердження врахування вимог Національної рамки кваліфікацій (НРК) відповідних редакцій для розробки ОНП. Змістовий аналіз ОНП та матриць відповідності ОК програмним результатам навчання (ПРН) та загальним (ЗК) й спеціальним компетентностям (СК) дозволяє зробити висновок, що змістовне наповнення ПРН відповідає вимогам НРК (в редакції Постанови КМУ від 12 червня 2019 р. № 509) для 3-го (освітньо-наукового) рівня ВО за основними дескрипторами 9-го кваліфікаційного рівня (знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність/автономія), а самі ПРН дозволяють здобувачам розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері аграрного сектору, що передбачають глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Разом з тим, ЕГ вважає за необхідне звернути увагу, що деякі ФК (ФК3, ФК4, ФК8) та ПРН (ПРН4, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН14, ПРН15) практично не прив'язані до предметної області ОНП і без обмежень могли б бути застосовані до будь-якої іншої спеціальності, тому ЕГ рекомендує конкретизувати зазначені ФК та ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. ВНАУ має зафіксовану у вигляді окремого документу місію та стратегію розвитку, а цілі освітньої програми відповідають стратегічним цілям ЗВО. 2. Освітня програма базується на тривалому досвіді функціонування

аспірантури за спеціальністю 05.05.11 – «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва», налагоджений обмін позиціями щодо ОНП з представниками студентського самоврядування, здобувачами, випускниками аспірантури попередніх років, іншими стейкхолдерами, що дозволяє забезпечити високий рівень освітньої наукової складових програми і враховувати регіональний, галузевий контекст та тенденції розвитку спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкою стороною ОНП у контексті Критерію 1 є недостатній рівень запроваджених в університеті заходів щодо врахування позицій та потреб зацікавлених сторін ОНП. Зокрема результати зустрічей показали, що анкетування здобувачів та випускників знаходиться в даний час тільки в стадії початкового накопичення даних. Випускники та аспіранти підтвердили наявність обговорення та внесення зазначених змін в ОНП, але підтвердити сформульовані в анкетах пропозиції представники зазначених фокус-груп не змогли. Також ЕГ відмічає, що зв'язок зі стейкхолдерами-роботодавцями в рамках обговорення ОНП відбувається більше у формі особистого спілкування та в рамках науково-практичних заходів. Тому експертною групою рекомендовано значно активніше залучати здобувачів та випускників та враховувати їхні пропозиції для удосконалення ОНП; для визначення позицій та потреб зацікавлених осіб, необхідно обов'язково регулярно проводити анкетування стейкхолдерів-роботодавців. Бажано також дещо розширити коло залучених до обговорення ОНП роботодавців. Деякі ФК та ПРН практично не прив'язані до предметної області ОНП і без обмежень могли б бути застосовані до будь-якої іншої спеціальності.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 1.1-1.4: цілі ОНП відповідають стратегії ЗВО ВНАУ, при визначенні та формулюванні ПРН враховуються позиції здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний аспекти, досвід інших вітчизняних та зарубіжних програм. Програма 2020 року в цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для 3-го (освітньо-наукового) рівня. Освітня програма відповідає критерію 1 з несуттєвими недоліками (підкритерій 1.2). Недолік 1.2 ЕГ визначається як не суттєвий, оскільки хоча анкетування здобувачів та випускників знаходиться в даний час тільки в стадії початкового накопичення даних, але здобувачі, випускники та роботодавці при опитуванні підтвердили обговорення та взаємний обмін думками щодо змісту ОНП та ОК, всіма стейкхолдерами до ЕГ була донесена задоволеність науковою та освітньою складовими ОНП. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, рекомендацій) та їх контексту, а також такі чинники, як принципи врахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості ОНП та наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, ЕГ вважає можливим стверджувати, що ОНП «Галузеве машинобудування» ВНАУ і освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг кредитів освітньої компоненти ОНП становить 59 кредитів ЄКТС (<https://cutt.ly/rmF7mSd>) і відповідає вимогам чинного законодавства. Згідно інформації, що представлена в ОНП і навчальному плані, обов'язкові компоненти складають 39 кредитів, а вибіркові – 20 кредитів або 33,9 %, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Виходячи з цього, експертна група робить висновок про повну відповідність ОП підкритерію 2.1.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП є структурованою у контексті загального часу навчання. ОК, включені до програми, складають логічну взаємопов'язану систему, а навчальний план розділений на цикли загальної та професійної підготовки. Останні, в свою чергу, діляться на нормативні та вибіркові ОК. Такий поділ практикується у ЗВО для зручності адміністрування формування індивідуальних освітніх траєкторій. Послідовність вивчення ОК ОНП є обґрунтованою та дозволяє досягти заявлених цілей. Досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання відбувається виключно одночасно за рахунок нормативних та вибірових ОК, що, з врахуванням віднесення даної ОНП до 3-го (освітньо-наукового) рівня, є допустимим. Разом з тим ЕГ зазначає, що деякі компетентності помилково забезпечуються тільки вибіровими ОК. Наприклад, ЗК1 забезпечується тільки ВК 3.1 «Моделювання технічних систем». І якщо здобувач замість ВК 3.1 обере дві інших альтернативних дисципліни (ВК 3.2 або ВК 3.3) загальна компетентність ЗК1 залишиться не забезпеченою ОК. Це є суттєвим упущенням ОНП. Можливість досягти заявлені ПРН обов'язковими та/або вибіровими ОК також не є переконливою, зокрема ПРН11 в частині розуміння шляхів впровадження результатів наукових досліджень з галузевого машинобудування у виробництво. Зазначений ПРН11 згідно матриць в ОНП забезпечуються ОК8 «Педагогічна практика», зміст якої, на думку ЕГ, практично не відображає зазначеного ПРН11. При цьому вказаний ПРН11 забезпечується згідно матриць тільки однією ОК. Додатково ЕГ відзначає, що після доведення до адміністрації ВНАУ інформації щодо незабезпечення ПРН11 згадувана програма педагогічної практики була видалена з сайту ВНАУ, але її попередньо скачана копія є в розпорядженні ЕГ. Водночас ЕГ відмічає, що інші ПРН та компетентності повністю забезпечуються обов'язковими та вибіровими ОК. Додатково ЕГ звертає увагу на деяку недбалість проектної групи в процесі розробки навчальних планів, що призвело до наявності деяких технічних помилок. Наприклад, сумарна кількість заліків по семестрах (по вертикалі) складає 7, а в підсумках навчального плану (по горизонталі) – 6. В цілому, оскільки під час зустрічей з адміністрацією ЗВО була задекларована готовність оновити зміст ОНП, виправивши наявні помилки, то ЕГ вважає, що в загальному ОНП може мати відповідність за підкритерієм 2.2.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності «Галузеве машинобудування». Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти мають тісний зв'язок зі спеціальністю та предметною областю, охоплюють як теоретичний, так і практичний зміст предметної області. Зміст ОНП відповідає глибинному науковому світогляду, застосуванню теоретичних знань та практичної підготовки за спеціальністю «Галузеве машинобудування», вирішенню науково-дослідницьких та прикладних завдань; використанню інформаційних технологій в наукових дослідженнях; застосуванню сучасної нормативно-правової бази у сфері аграрного комплексу України та країн ЄС; одержанню навичок проведення аудиторних занять та організації самостійної та наукової роботи у закладах вищої освіти. Це загалом дозволяє підготувати фахівців, які здатні ідентифікувати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної роботи, володіють методологією наукової і педагогічної діяльності, здатні проводити оригінальні наукові дослідження в сфері сільськогосподарського машинобудування та експлуатації сільськогосподарської техніки на національному та міжнародному рівнях. Інтерв'ювання та співбесіди зі здобувачами та роботодавцями підтвердили, що потреби в оновленні ОНП задовольняються, сама ОНП переглядається з врахуванням сучасних тенденцій аграрного комплексу. Під час інтерв'ювання роботодавців експертна група отримала позитивні відгуки щодо відповідності предметної області ОНП. Отже, експертна група вважає, що ОНП має повну відповідність підкритерію 2.3.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Аспіранти ВНАУ реалізують своє право на вибір ОК шляхом вільного обрання їх з переліку вибірових дисциплін, що представлені в ОНП – здобувачу надається перелік із 12 ОК (обсягом 5 кредитів кожна), разом – 20 кредитів, що складає 33,9 % від 59 кредитів освітньої складової ОНП. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача визначається Положенням про порядок формування власної траєкторії навчання студентів Вінницького національного аграрного університету <https://cutt.ly/rmPY57D>, Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вибірових навчальних дисциплін <https://cutt.ly/6mPUhzk>, Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті <https://cutt.ly/tmPUbMS>. Індивідуальні плани виконання ОНП сформовані для кожного здобувача та виконуються. Інформація про вибіркові ОК наведена на сайті ВНАУ в розділі Аспірантура і докторантура для попереднього ознайомлення та вибору <https://cutt.ly/gmPU3Zm>. Перелік вибірових дисциплін відповідає завданням покращення викладацької та наукової діяльності аспірантів. Кожний аспірант має можливість обрати ОК з 4-х блоків: блоку психологічно-етичних ОК, блоку ОК технологій викладання, блоку ОК методів та засобів моделювання, блоку ОК теорії технічних систем. Вибір дисциплін здобувачем організовується через систему управління навчальним процесом ВНАУ Сократ, шляхом особистого логіну та паролю. ЕГ при зустрічі зі аспірантами встановила, що вибір ОК здобувачами дійсно здійснюється. Разом з тим ЕГ відзначає, що у вільному доступі присутні не всі силабуси та робочі програми. Так, для 20 ОК ОНП у вільному доступі знаходяться 13 силабусів та 12 робочих програм. Також ЕГ зазначає, що шкала оцінювання здобувачів в деяких силабусах відсутня. Наприклад: ОК «Філософія науки та інновацій» (<https://cutt.ly/7mF7JNz>). Також ЕГ відмічає, що здобувачі та представники студентського самоврядування плутались у відповідях щодо мінімальної кількості аспірантів для викладання вибірової ОК. Неприємним фактом є те, що 22 % здобувачів у анкетах (четверте питання) відмітили, що вибіровість ОК була відсутня, 28 % здобувачів відмітили, що вибіровість була забезпечена частково і 50 % здобувачів зазначили, що вибіровість забезпечена (<https://cutt.ly/omF5w8u>).

Разом з тим ЕГ відзначає, що здобувачі при опитуванні підтвердили можливість вибору індивідуальної освітньої траєкторії та виказали повне задоволення, тому ЕГ, незважаючи на вищеперераховані недоліки, вважає, що ОНП може мати відповідність за підкритерієм 2.4.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОНП за спеціальністю «Галузеве машинобудування» значною мірою реалізується під час виконання аспірантами наукової складової індивідуального навчального плану – шляхом участі у наукових проєктах, грантах тощо. У результаті співбесід з НПП, роботодавцями та здобувачами встановлено, що практична підготовка здобувачів передбачає використання, як власного матеріально-технічного забезпечення, так і матеріальної бази підприємств-партнерів (ТОВ «Агромаш-Калина», «Промавтоматика Вінниця», «Вінницятрансприлад» АТ «Укрзалізниця»). Угод щодо використання бази підприємств-партнерів ЕГ не було надано, але роботодавці під час спілкування підтвердили використання здобувачами матеріальної бази підприємств. Необхідні практичні навички та фахові компетентності здобувачам освіти дозволять отримати наступні нормативні ОК: «Сучасні машини та обладнання сільськогосподарського виробництва», «Інноваційні тенденції світового сільськогосподарського машинобудування». Програмою також передбачено набуття фахових компетентностей викладача під час проходження педагогічної практики (3 кр.), яка проходить під час п'ятого семестру навчання. Під час проходження практики аспіранти під керівництвом керівників практики знайомляться з основним складовими професійної діяльності викладачів. Проведення занять відбувається у присутності викладача, який відповідає за ОК і під його керівництвом. ЕГ вважає педагогічну компоненту ОНП достатньою для формування компетентностей, необхідних для подальшої викладацької діяльності. Водночас ЕГ відмічає, що для покращення практичної підготовки аспірантів було рекомендовано в навчальному плані більш широко передбачати не тільки лекційні та практичні заняття, але й лабораторні. Наприклад, для дисциплін «Сучасні машини та обладнання сільськогосподарського виробництва», «Програмні засоби інженерного моделювання та програмування» та ін. В цілому ЕГ робить висновок про те, що практична підготовка здобувачів ОНП відбувається на достатньому рівні, а ОНП має повну відповідність у контексті підкритерію 2.5.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОНП, силабусів, результати зустрічей із здобувачами, науковими керівниками та НПП дає можливість ЕГ підтвердити наявність умов для набуття здобувачами соціальних навичок soft skills, а саме: навичок комунікації, здатності брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння врегульовувати конфлікти, працювати в команді, керувати роботою колективу, здатності логічно і системно мислити, спілкуватися з фаховою та загальною аудиторіями, вирішувати нестандартні завдання, використовувати на практиці різні педагогічні теорії. Фактично навички «soft skills» у ВНАУ формуються в рамках всіх ОК ОНП, хоча більшою мірою це стосується дисциплін «Іноземна мова за професійним спрямуванням» та «Філософія науки та інновацій». Також в процесі спілкування із науковими керівниками та здобувачами було з'ясовано, що процес підготовки дисертаційного дослідження також включає інструменти, які дозволяють набути soft skills. Наприклад, систематична участь у науково-практичних конференціях, науково-методичних семінарах, залучення аспірантів до виконання проєктів та науково-дослідних робіт також сприяє набуттю соціальних та комунікаційних навичок soft skills. Позитивно оцінюючи в цілому відповідність ОНП підкритерію 2.6 ЕГ також надає рекомендації щодо введення до широкого переліку вибіркового дисциплін не лише ОК, спрямованих на здобуття глибинних знань із спеціальності, а й ОК спрямованих на формування системного світогляду та загального культурного кругозору, що дозволить поглибити навички soft skills.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт в даний час відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Організація самостійної роботи здобувачів регламентується в ВНАУ Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті <https://cutt.ly/tmPUBMS>. Обсяг освітньої компоненти ОНП становить 59 кредитів ЕКТС, 26 кредитів в 1-му навчальному році, 20 – в 2-му та 13 кредитів в 5-му семестрі. Вибіркову складову програми аспіранти можуть опанувати (в залежності від здійсненого вибору) упродовж 2-5 семестрів навчання рівномірно по 5 кредитів. Аналізуючи навчальний план ЕГ зазначає, що тижневе ауд. навантаження складає в 1-4 семестрах по 12 год. на семестр (10 год. – 5-й семестр). Такий показник ЕГ вважає, в

основному, обґрунтованим для програми 3-го рівня ВО. При цьому начальник навчального відділу ВНАУ поінформував ЕГ під час зустрічі, що для 3-го рівня ВО за нормативними вимогами самого ЗВО аудиторне навантаження повинно складати 20-25 % від загального навантаження. Тому ЕГ відмічає дещо велике аудиторне навантаження для окремих ОК. Наприклад, ОК «Моделювання технічних систем» – 64 ауд. год. / 150 заг. год., ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням» – 64 ауд. год. / 180 заг. год. Разом з тим, спілкування з аспірантами під час інтерв'ювання показало абсолютну відсутність скарг здобувачів щодо співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи. Тому прислуховуючись до думки здобувачів, ЕГ робить висновок про повну відповідність ОНП підкритерію 2.8.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Для організації підготовки здобувачів за дуальною формою освіти у ВНАУ діє Положення про здобуття вищої освіти за дуальною формою навчання у Вінницькому національному аграрному університеті <https://cutt.ly/dmShaQl>. Але підготовка здобувачів вищої освіти 3-го рівня спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» за дуальною формою не здійснюється. Разом з тим, заплановано запровадження заходів із залученням роботодавців з метою можливого розвитку цієї форми освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОНП має чітку структуру, освітні компоненти, які включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності, в основному, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання (крім одного). Структура програми передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, для чого створено нормативно-правові та організаційні умови. Побажання аспірантів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих дисциплін за даною ОНП ВНАУ враховуються. Практична діяльність здобувачів дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. ЕГ, роботодавці та здобувачі позитивно оцінюють рівень практичної підготовки. Програма науково-педагогічної практики кожного здобувача ОНП повністю персоналізована, а педагогічна складова програми достатня для формування компетентностей, необхідних для подальшої професійної викладацької діяльності. Освітній процес створює умови для формування здобувачами соціальних навичок (soft skills). Обсяги окремих ОК реалістично відображають фактичне навантаження здобувачів, є відповідними для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Структура ОНП націлена на здобуття компетентностей, які сприяють подальшій професійній, науковій та викладацькій діяльності здобувачів, практична підготовка передбачає використання як власної, так і матеріально-технічної бази підприємств-партнерів, що забезпечує актуальність професійних знань та конкурентність на ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкими сторонами ОНП у контексті Критерію 2 є наступні: 1. Деякі компетентності помилково забезпечуються тільки вибірковими ОК. Наприклад, ЗК1 забезпечується тільки ВК 3.1. І якщо здобувач замість ВК 3.1 обере дві інших альтернативних дисципліни (ВК 3.2 або ВК 3.3) загальна компетентність ЗК1 залишиться не забезпеченою ОК. Це є суттєвим упущенням ОНП. ЕГ рекомендує доробити ОНП таким чином, щоб при будь-якому виборі здобувачами вибірових ОК були забезпечені всі компетентності ОНП. 2. Можливість досягти заявлені ПРН обов'язковими та/або вибірковими ОК не є переконливою, зокрема ПРН11. Зазначений ПРН11 згідно матриць в ОНП забезпечуються ОК8 «Педагогічна практика», зміст якої, на думку ЕГ, практично не відображає зазначеного ПРН11. При цьому вказаний ПРН11 забезпечується згідно матриць тільки однією ОК. ЕГ рекомендує ввести ще один ОК або доповнити зміст існуючих таким чином, щоб досягти всіх заявлених програмних результатів навчання. 3. У вільному доступі присутні не всі силабуси та/або робочі програми. Так, для 20 ОК ОНП у вільному доступі знаходяться 13 силабусів та 12 робочих програм. Також ЕГ зазначає, що шкала оцінювання здобувачів в деяких силабусах відсутня. ЕГ рекомендує забезпечити доопрацювати зміст силабусів та розмістити їх у вільному доступі на сайті ЗВО. 4. Неприємним фактом є те, що 22 % здобувачів у анкетах відмітили, що вибірковість ОК була відсутня, а 28 % здобувачів відмітили, що вибірковість ОК була забезпечена частково. ЕГ рекомендує ЗВО провести аналіз результатів анкетування та розробити механізми виправлення вищезазначеної ситуації.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітньо-наукова програма має слабкі сторони, які не є суттєвими. ОНП відповідає критерію 2 з несуттєвими недоліками (підкритерії 2.2 та 2.4). Недолік 2.2 ЕГ визначається як не суттєвий, оскільки хоча загальна компетентність ЗК1 помилково забезпечуються тільки однією вибірковою ОК, а можливість досягти заявлений ПРН11 ОК не є переконливою, але всі інші компетентності та ПРН повністю забезпечуються разом обов'язковими та вибічковими ОК, тому з врахуванням віднесення представленої ОНП до 3-го (освітньо-наукового) рівня, ОНП за підкритерієм 2.2 може мати відповідність. 2. Недолік 2.4 ЕГ визначається як не суттєвий, оскільки хоча у вільному доступі присутні не всі силабуси та/або робочі програми, 22 % здобувачів у анкетах відмітили, що вибічковість ОК була відсутня, а 28 % здобувачів відмітили, що вибічковість була забезпечена частково, здобувачі при опитуванні підтвердили можливість вибору індивідуальної освітньої траєкторії та виказали повне задоволення, тому ЕГ, незважаючи на вищеперераховані недоліки, вважає, що ОНП може мати відповідність за підкритерієм 2.4. Також ЕГ відзначає, що ОНП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.5-2.9. Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності «Галузеве машинобудування». Обов'язкові та вибічкові освітні компоненти мають тісний зв'язок зі спеціальністю та предметною областю, охоплюють як теоретичний, так і практичний зміст предметної області, а практична підготовка здобувачів ОНП відбувається на достатньому рівні. Аналіз ОНП, результати зустрічей із здобувачами дає можливість підтвердити наявність умов для набуття здобувачами соціальних навичок soft skills. Спількування з аспірантами під час інтерв'ювання показало абсолютну відсутність скарг здобувачів щодо співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи. Оскільки під час зустрічей з адміністрацією ЗВО була задекларована готовність оновити зміст ОНП, виправивши наявні помилки, зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, з повагою становлячись до автономності ЗВО та враховуючі позицію здобувачів, ЕГ робить висновок, що ОНП «Галузеве машинобудування» ВНАУ і освітня діяльність за цією програмою може відповідати рівню В за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до аспірантури (доктор філософії) та докторантури (доктор наук) Вінницького національного аграрного університету в 2021 році розміщені на сторінці «Аспірантура і докторантура» (<https://cutt.ly/umTYwEa>) та сторінці «Приймальна комісія» офіційного веб-сайту ВНАУ. Правила прийому на навчання до аспірантури (доктор філософії) та докторантури (доктор наук) оформлені окремим документом - додаток 15 до Правил прийому до Вінницького національного аграрного університету в 2021 році (<https://cutt.ly/5mTYqtk>). Детальний аналіз Правил прийому та зустрічі з фокус-групами показав, що всі документи є чіткими і зрозумілими. Не містять дискримінаційних положень чи привілеїв. Правила прийому на навчання вчасно оновлюються та оприлюднюються. На навчання для здобуття ступеня доктора філософії до аспірантури ВНАУ на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. Але в правилах прийому на навчання до аспірантури вступникам на освітньо-наукову програму з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі магістра (спеціаліста) не вказано, яким чином вони беруть участь у конкурсному відборі. На сторінці відділу аспірантури є: перелік освітньо-наукових програм, з якими мають можливість ознайомитися абітурієнти, розклад вступних випробувань, графік оголошення результатів вступних випробувань, рейтингові списки та накази на зарахування, обсяги підготовки за спеціальностями, вартість навчання. Програми вступних випробувань розміщені на сторінці «Аспірантура і докторантура» в розділі «Спеціальності» (<https://cutt.ly/omTT5bS>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних іспитів. Вступні іспити до аспірантури ВНАУ складаються з: вступного іспиту зі спеціальності та вступного іспиту з іноземної мови. Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. На даній ОНП така практика була, а саме здобувач Мельник О.С. має такий сертифікат. Програма вступних випробувань включає в себе: Порядок проведення фахового вступного випробування, Структура екзаменаційного білета, Орієнтовний перелік питань, Критерії оцінювання та Рекомендовану літературу. Програми з усіх вступних предметів та тематика питань фахового випробування повністю відповідає спрямованості ОНП. На зустрічі зі здобувачами та випускниками встановлена задоволеність щодо відповідності умов вступу вимогам подальшого навчального процесу. Правила прийому та Програма вступних фахових випробувань переглядаються та затверджуються щорічно. Аналіз Програми фахового вступного випробування показав, що випробування забезпечує об'єктивну оцінку рівня освіти вступника для того, щоб він міг розпочати навчання на ОНП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, є чіткими та зрозумілими і регламентуються Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці (<https://cutt.ly/4mYTurJ>) та Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті (розділ 18) (<https://cutt.ly/DmYTa1l>). Перезарахування навчальних дисциплін відбувається за заявою студента на підставі академічної довідки або документу про освіту, виданого ЗВО, чи витягу з навчальної картки студента одноосібним рішенням декана. Якщо назви навчальних дисциплін мають значні розбіжності або відрізняється загальний обсяг годин, відведених на їх вивчення, або форма контролю нижча за затверджену у ВНАУ, декан приймає рішення на підставі висновку експертної комісії чи завідувача відповідної кафедри, що гарантує надійність визнання РН. Зустріч з здобувачами освіти дозволила встановити, що практики зарахування дисциплін за результатами навчання в інших ЗВО не було та вони проінформовані про можливості академічної мобільності. В цілому, правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання у неформальній освіті регулюється Положенням про неформальну та інформальну освіту у Вінницькому національному аграрному університеті (<https://cutt.ly/4mYP8re>). Алгоритм визнання передбачає звернення із заявою до ректора університету, до заяви додаються відповідні документи, які підтверджують отримані здобувачем результати навчання, створення комісії яка визначає можливість визнання результатів, форми та строки проведення атестації для перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті, проводить атестацію для визнання результатів навчання, формування протоколу, у якому міститься висновок про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни. До складу комісії входить: проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, декан факультету, завідувач випускової кафедри або гарант освітньої програми, за якою навчається здобувач, провідні науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті. Практики застосування за ОНП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Необхідна інформація, в повному обсязі, розміщена на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не вказано в правилах прийому на навчання до аспірантури, яким чином вступники з інших спеціальностей беруть участь у конкурсному відборі. Рекомендацією ЄГ є активізувати роботу у напрямку підвищення академічної мобільності та участі у неформальній освіті здобувачів ОНП "Галузеве машинобудування".

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Наявні правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Наявна нормативна база та механізми визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Експертна група встановила загальну відповідність усіх підкритеріїв Критерія 3 з не суттєвим недоліком. Недолік може бути усунений ЗВО в короткий термін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Організація освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/organaz-osv-procesy-polozhenya.pdf>), а для здобувачів вищої освіти рівня доктора філософії додатково регламентується «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою) та доктора наук в докторантурі Вінницького національного аграрного університету» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-2020.pdf>). Передбачено, що навчання у ВНАУ здійснюється за денною та заочною (дистанційною) формами. Формами занять у освітньому процесі ВНАУ є навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Основними видами навчальних занять є лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Методи навчання у наведених документах не класифіковані. Проте ознайомлення з силабусами освітніх компонент, бесіди з представниками академічної спільноти та здобувачами вищої освіти, дозволяють стверджувати про поєднання в освітньому процесі підготовки докторів філософії у ВНАУ таких методів, як пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дослідницький, проблемного викладання, з акцентом саме на проблемно-орієнтоване навчання. Такі методи і форми навчання сприяють розвитку творчого наукового потенціалу здобувачів вищої освіти, їх самовдосконаленню, та реалізації на практиці студентоцентрованого підходу, оскільки здобувачі вчать самостійно виявляти проблеми в галузі, знаходити варіанти їх розв'язання та знаходити серед них оптимальні. Під час зазначених зустрічей їх учасники підтвердили дотримання принципів академічної свободи у ВНАУ. В експертній групі виникло зауваження щодо тривалої процедури затвердження тем наукових досліджень здобувачів вищої освіти у три етапи: на засіданні кафебри, Вченої ради факультету, Вченої ради університету, з тим, що кожний додатковий етап потенційно звужує академічну свободу у праві вільного вибору теми наукового дослідження та призводить до зайвої бюрократії, тим паче що найкращі приклади виконання дисертаційних досліджень відносяться до тих, що розпочиналися на попередніх освітніх рівнях вищої освіти і є по факту вже сформованими.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Освітньо-наукова програма «Галузеве машинобудування» Вінницького національного аграрного університету знаходиться в постійному відкритому доступі (https://vsau.org/assets/images/content/aspirant/akredytacia/ONP_GalMashun_2020.pdf), таким чином інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання є доступна усім учасникам освітнього процесу. На зустрічах експертної групи з різними фокус-групами було підтверджено зрозумілість викладеної інформації. Силабуси освітніх компонент містять мету, тематику навчання, очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання. В той же час експертна група зазначає, що на час акредитації у відкритому доступі (<https://vsau.org/nauka/aspirantura-i-doktorantura/rozklad-zanyat>) знаходилися не всі силабуси, а лише ті, які обрані здобувачами вищої освіти для вивчення. Силабуси освітніх компонент, запропонованих на вибір здобувачам, але які ними не були обрані, за наведеним посиланням не були представлені. В той же час у внутрішньоуніверситетській системі «Сократ» (<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/>) всі силабуси були представлені, про що експертну групу було ознайомлено на резервній зустрічі. Щодо критеріїв оцінювання результатів навчання за окремими освітніми компонентами, в експертній групі після ознайомлення з силабусами виникли ряд зауважень. В силабусах більшості освітніх компонент детально розписаний розподіл кількості балів по темах і видам занять, формами поточного контролю, але не описано, за що саме здобувачі їх можуть отримати. Проте в силабусах освітніх компонент «Іноземна мова за професійним спрямуванням» та «Українська мова в науці» детальний розподіл відсутній. В преамбулі критеріїв оцінювання силабуса дисципліни «Інформаційні технології в наукових дослідженнях» зазначено максимальну кількість балів за виконання лабораторних робіт 60, в той же час в таблиці розписано отримання 30 балів за самостійну роботу і 30 балів під час заліку, тобто за роботу на аудиторних заняттях з першого погляду не може бути набрано більше 40 балів. Детальні пояснення викладача Юрчук Н.П. частково дали відповідь на дане питання. З однієї сторони така різноманітність в силабусах свідчить про дотримання академічної свободи щодо академічної спільноти, з іншої – призводить до необхідності детальних роз'яснень щодо критеріїв оцінювання. На зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти останні підтвердили детальне пояснення викладачів на початку вивчення освітнього компоненти щодо порядку та критеріїв оцінювання їх результатів, ніяких конфліктних ситуацій щодо двозначності трактувань не виникло. В той же час за окремими дисциплінами існує практика спільного детального (викладача і здобувача) оцінювання результатів останнього, що розвиває самокритичність здобувачів та підвищує їх майстерність щодо майбутньої педагогічної діяльності.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень є основним принципом підготовки докторів філософії у Вінницькому національному аграрному університеті, причому освітня складова спрямована на максимальне сприяння науковим дослідженням здобувачів вищої освіти. За словами більшості останніх, їх наукова діяльність у рамках поточної теми досліджень починалася ще на попередніх рівнях вищої освіти. В першу чергу на даній освітній програмі використовуються методи навчання, що мають проблемно-орієнтований характер, а саме евристичний, дослідницький, проблемного викладення, що передбачають формування навичок дослідника. Освітньо-науковою програмою «Галузеве машинобудування» передбачене проходження здобувачами вищої освіти педагогічної практики в межах ВНАУ, направленої насамперед на формування навичок педагогічної майстерності, оскільки по завершенню навчання кожен випускник може бути потенційним педагогічним (науково-педагогічним) працівником. Наукові дослідження здобувачів проводяться з урахуванням інтересів підприємств регіону, зокрема ТОВ «Агромаш-Калина», ТОВ «Промавтоматика Вінниця», філії «Вінницятрансприлад» АТ «Укрзалізниця», з урахуванням традицій наукової школи випускової кафедри. Деякі здобувачі (Янішевський В.Ю., Гречко Р.О.) працюють конструкторами на ТОВ «Агромаш-Калина». Результати наукових досліджень здобувачів публікуються у вітчизняних і закордонних фахових виданнях, доповідаються на науково-технічних конференціях. Головним критерієм ефективності навчання здобувача вищої освіти на даній освітньо-науковій програмі вважається захист дисертаційного дослідження. Є приклад дострокового захисту дисертації (Бурлака С.А.) у разовій спецраді, що свідчить про ефективність процесу підготовки докторів філософії за освітньою програмою «Галузеве машинобудування» у ВНАУ.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Всі викладачі, задіяні на освітньо-науковій програмі «Галузеве машинобудування» Вінницького національного аграрного університету регулярно приймають участь у міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, заходах з підвищення кваліфікації, де відбувається знайомство з сучасними практиками машинобудівної галузі та знайомство з передовими світовими науковими досягненнями. Результати власних наукових досліджень викладачі публікують у фахових виданнях наукових праць, в тому числі індексованих у провідних наукометричних базах світу, що опосередковано є визнанням наукових досягнень, і також використовують їх при оновленні змісту освітніх компонент. На сайті випускової кафедри «Машин та обладнання сільськогосподарського виробництва» (<https://vsau.org/fakulteti/fakultet-mexanizacziii/kafedra-mashin-ta-obladnannya-silskogospodarskogo-virobnictva>) та інших, викладачі яких задіяні на даній освітній програмі, по кожному з них наведена інформація про їх основні наукові та професійні досягнення. Крім того, деякі викладачі є авторами чи співавторами навчальних посібників і монографій, що використовуються при викладанні освітніх компонент. Це, зокрема, навчальні посібники «Технологічні основи сільськогосподарського машинобудування» для лекційного курсу «Сучасні машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» (співавтори Веселовська Н.Р., Руткевич В.С., Шаргородський С.А.), «Теорія різання та інструмент» для лекційного курсу «Інноваційні тенденції світового сільськогосподарського машинобудування» (співавтори Веселовська Н.Р., Іскович-Лотоцький Р.Д., Ковальова І.М.), «Ділова іноземна мова» для лекційного курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (автор Кравець Р.А.), «Методика викладання у вищій школі» для лекційного курсу «Методика викладання у вищій школі» (автор Джеджула О.М.), монографія «Моделі інтегрованих комп'ютерних систем управління технологічними процесами на основі сучасних інформаційних технологій» для лекційного курсу «Моделювання технологічних систем» (співавтори Веселовська Н.Р., Зелінська О.В.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У Вінницькому національному аграрному університеті розроблена «Стратегія інтернаціоналізації Вінницького національного аграрного університету до 2025 року», де зазначені мета, пріоритетні напрямки, принципи, стратегічні орієнтири і цілі, основні програмні складові, організаційне та організаційно-інституційне забезпечення система індикаторів і ресурси інтернаціоналізації з детальним описом заходів по всім видам діяльності університету. Для забезпечення організаційного, технічного, інформаційного та методичного супроводу міжнародної діяльності університету, розвитку співробітництва з міжнародними організаціями, навчальними закладами, вдосконалення освітнього процесу та підвищення якості підготовки на основі використання міжнародного досвіду у ВНАУ діє Відділ євроінтеграції та міжнародної діяльності (<https://vsau.org/pro-universitet/strukturni-pidrozdili>), що діє згідно відповідного Положення (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-mizhnarodn-viddil-20.pdf>). ВНАУ здійснює міжнародне співробітництво на основі укладених договорів (<https://vsau.org/pro-universitet/strukturni-pidrozdili/mizhnarodna-diyalnist>) та в рамках міжнародних програм «ЕРАЗМУС+», «ТЕМПУС», «МУНДУС», «ГОРИЗОНТ 2020». Особлива увага приділяється використанню нових можливостей програми «ЕРАЗМУС+». Всі учасники освітнього процесу мають доступ до міжнародних наукометричних баз даних, зокрема, Scopus. Академічна спільнота освітньої програми та здобувачі вищої освіти приймають участь у міжнародних конференціях та публікують наукові праці у міжнародних фахових виданнях, викладачі проходять міжнародне стажування. Відповідна детальна інформація наведена на персональних закладках викладачів на сайтах їх кафедр та у портфоліо здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Реальне впровадження принципів академічної свободи, студентоцентрованого підходу. 2. Практика спільного детального (викладача і здобувача) оцінювання результатів останнього, що розвиває самокритичність здобувачів та підвищує їх майстерність щодо майбутньої педагогічної діяльності. 3. Ефективне поєднання навчання і досліджень, проблемно-орієнтоване навчання, спрямованість освітньої складової на максимальне сприяння науковим дослідженням здобувачів вищої освіти. Як результат приклад дострокового захисту дисертації (Бурлака С.А.) у разовій спецраді. 4. Регулярне оновлення змісту освітніх компонент на основі передових наукових досягнень і сучасних практик машинобудівної галузі, видання навчальних посібників і монографій. 5. Дієва платформа інтернаціоналізації діяльності закладу вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Тривала процедура затвердження тем наукових досліджень здобувачів вищої освіти у три етапи, з тим, що кожний додатковий етап потенційно звужує академічну свободу у праві вільного вибору теми наукового дослідження, та призводить до зайвої бюрократії. Рекомендується удосконалити процедуру погодження теми дисертаційного дослідження для уникнення зайвої бюрократизації. 2. Нечітке формулювання у силабусах деяких освітніх компонент критеріїв оцінювання, що потребує додаткового пояснення. Рекомендовано більш чітко для силабусів всіх освітніх компонент і однозначне (для силабусу дисципліни «Інформаційні технології в наукових дослідженнях») формулювання критеріїв оцінювання. Для прикладу можна взяти силабус дисципліни «Методика викладання у вищій школі».

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Перший недолік є несуттєвим, а практика найкращих прикладів виконання дисертаційних досліджень, що розпочиналися на попередніх освітніх рівнях вищої освіти і по факту вже були сформованими, доводять зайву бюрократизацію процедури затвердження тем наукових досліджень. Другий недолік також є несуттєвим, здебільшого пов'язаний з невдалим формулюванням, а по факту є підтвердження, що вся інформація щодо критеріїв оцінювання доноситься здобувачам вищої освіти повністю і зрозуміло, ніяких конфліктних ситуацій щодо двозначності трактувань не виникало. На противагу наведеним недолікам сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4 є суттєво переважаючими, такими, що показують здатність ЗВО розвивати дану ОНП в зазначеному контексті, і дозволяють експертній групі оцінити даний критерій на рівні В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Оцінювання знань студентів у Вінницькому національному аграрному університеті регламентується Положенням про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ (<https://cutt.ly/FmYHWG9>), Змінами до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ (<https://cutt.ly/tmYMtI3>) та Положенням про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті (<https://cutt.ly/DmYTail>), робочими програмами та силабусами кожної ОК, що передбачена навчальним планом за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування», розміщені у вільному доступі сайті ЗВО та у автоматизованій електронній системі «Сократ». Під час зустрічей з здобувачами вищої освіти встановлено, що інформація про контрольні заходи та критерії оцінювання надається на першому занятті з дисципліни. Система оцінювання знань здобувачів вищої освіти включає поточний, проміжний та семестровий контроль знань з кожної навчальної дисципліни, оцінювання результатів практик і атестацію. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS. Семестровий контроль проводиться у формі іспиту, диференційованого заліку (заліку), визначених навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу і оцінюється за національною шкалою та шкалою ECTS. Проте щодо критеріїв оцінювання результатів навчання за окремими освітніми компонентами, в експертній групі після ознайомлення з силабусами виникли ряд зауважень. В силабусах більшості освітніх компонент детально розписаний розподіл кількості балів по темах і видам занять, формами поточного контролю, але не описано, за що саме здобувачі їх можуть отримати. У силабусах освітніх компонент

«Іноземна мова за професійним спрямуванням» та «Українська мова в науці» детальний розподіл відсутній. В преамбулі критеріїв оцінювання силабусу дисципліни «Інформаційні технології в наукових дослідженнях» зазначено максимальну кількість балів за виконання лабораторних робіт 60, в той же час в таблиці розписано отримання 30 балів за самостійну роботу і 30 балів під час заліку, тобто за роботу на аудиторних заняттях з першого погляду не може бути набрано більше 40 балів. Детальні пояснення викладача Юрчук Н.П. частково дали відповідь на дане питання. Наприкінці кожного навчального року аспіранти звітують у формі публічної доповіді про виконання навчального плану за рік на кафедрі у присутності представників відділу аспірантури і докторантури і отримують допуск до звіту на вченій раді факультету, після позитивного відгука аспіранти переводяться на наступний курс. У сучасних умовах за даною ОНП дистанційне навчання проходить у автоматизованій електронній системі «Сократ» та Zoom. Також у ході проведених онлайн зустрічей здобувачі вищої освіти підтвердили, що критерії оцінювання є для них чіткими та зрозумілими та після вступу заповнюють індивідуальні навчальні та наукові плани. Студенти зазначили, що випадків нерозуміння та непогодження з оцінкою своєї роботи не мали.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти для ОНП «Галузеве машинобудування» третього рівня вищої освіти відсутній. Форма атестації здобувачів ступеню доктора філософії передбачає публічний захист дисертації та регламентується Положенням про порядок захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії в разових спеціалізованих вчених радах Вінницького національного аграрного університету (<https://cutt.ly/pmAZvcW>). За даною ОНП є здобувач Бурлака С.А., який захистив дисертацію в разовій спеціалізованій вченій раді.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів визначено у Положенні про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ (<https://cutt.ly/FmYHWG9>). У положенні чітко та зрозуміло зазначені правила проходження контрольних заходів, процес перескладання контрольних заходів. Об'єктивність екзаменаторів при проведенні контролю знань студентів забезпечуються наступними системними складовими та критеріями прозорості оцінювання: екзамени проводяться в електронній (тестовій) формі в системі «Сократ»; екзамен (залік) приймається лектором та викладачем, що проводить практичні заняття; повторне складання екзаменів та заліків здійснюється комісією за участі декана та завідувача кафедри. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів та представниками студентського самоврядування здобувачі підтвердили, обізнаність порядку дій у випадку конфліктних ситуацій з НПП, їх врегулювання, порядку оскарження контрольних заходів та наявності скринька довіри, де учасники освітнього процесу можуть анонімно подати скарги. Було визначено обізнаність здобувачів з вищезазначеними положеннями, також, здобувачі зазначили, що конфліктних ситуацій між здобувачами та НПП за час навчання не виникало. Крім того, об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечуються Антикорупційною програмою ВНАУ ([https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/antikorupcijna-programa-vnau-2017\(1\).pdf](https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/antikorupcijna-programa-vnau-2017(1).pdf)).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ВНАУ регулюються наступними документами: Положення про академічну доброчесність у Вінницькому національному аграрному університеті (<https://cutt.ly/wmASitE>) та Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у Вінницькому національному аграрному університеті (<https://cutt.ly/TmAStxn>). В цих документах чітко і зрозуміло висвітлені основні стандарти та процедури, яких дотримуються всі учасники освітнього процесу. В ході зустрічей з НПП та представниками допоміжних підрозділів було встановлено, що наукові праці здобувачів перед публікацією проходять перевірку з метою виявлення запозиченого матеріалу, також перед захистом дисертаційної роботи здобувачу необхідно пройти перевірку на антиплагіат, яка здійснюється за допомогою програмного забезпечення «Anti-Plagiarism» фахівцями відділу моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності. Для забезпечення академічної доброчесності в університеті науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти підписують декларацію про академічну доброчесність, в якій зобов'язуються дотримуватись етичних принципів. Спількування зі аспірантами показало високу обізнаність здобувачів вищої освіти щодо дотримання академічної доброчесності через проведення низки заходів з боку наукових керівників, деканату та студентського самоврядування. Порушень академічної доброчесності за даною ОНП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. 2. Політика, механізми та процедури дотримання академічної доброчесності є чіткими, зрозумілими, оприлюднені на сайті ЗВО. 3. В університеті функціонує система «Сократ» в якій здобувачі можуть отримати необхідні матеріали з навчальних дисциплін та переглянути оцінки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Нечітке формулювання у силабусах деяких освітніх компонент критеріїв оцінювання, що потребує додаткового пояснення. Рекомендовано більш чітко для всіх освітніх компонент і однозначне (для дисципліни «Інформаційні технології в наукових дослідженнях») формулювання критеріїв оцінювання. Для прикладу можна взяти силабус дисципліни «Методика викладання у вищій школі».

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зазначений недолік є несуттєвим, здебільшого пов'язаний з невдалим формулюванням, а по факту є підтвердження, що вся інформація щодо критеріїв оцінювання доноситься здобувачам вищої освіти повністю і зрозуміло, ніяких конфліктних ситуацій щодо двозначності трактувань не виникало. Порівняння сильних і слабких сторін дозволяє стверджувати, що ОП в достатній мірі відповідає вимогам Критерію 5 та рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

У відповідь за запит експертної групи гарантом освітньої програми було надано інформацію про відповідність показників професійної діяльності викладачів, задіяних у викладанні освітніх компонент даної освітньої програми, вимогам статті 38 Постанови КМ України № 1187 від 30 грудня 2015 року (в редакції Постанови КМ України № 365 від 24 березня 2021 року) (див. Додаток 1 до даного Звіту). Аналіз даної інформації показав, що всі викладачі мають достатню професійну кваліфікацію викладачів. Аналіз інформації та даних, наведених у таблиці 2 Відомостей самооцінювання освітньої програми, у світлі тематики публікацій викладачів, показує узгодженість даної тематики та тематики освітніх компонент, у викладанні яких вони задіяні, про що свідчать силабуси навчальних дисциплін (<https://vsau.org/nauka/aspirantura-i-doktorantura/rozklad-zanyat>), цілі та програмні результати навчання освітньої програми «Галузеве машинобудування» (https://vsau.org/assets/images/content/aspirant/akredytacia/ONP_GalMashun_2020.pdf).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів у Вінницькому національному аграрному університеті відбувається згідно «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Вінницького національного аграрного університету та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/poryadok-provedennya-konkursu-npp11.pdf>) та «Положення про конкурсну комісію щодо заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Вінницького національного аграрного університету» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pro-konkursn.-korm.-ost..pdf>). Дані документи містять необхідні вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників. За необхідності керівництво кафедри перед поданням висновку про професійні та особистісні якості

претендентів може доручити проведення їм пробних аудиторних занять, на які запрошуються всі члени кафедри. Зазначений висновок кафедри затверджує таємним голосуванням та подає конкурсній комісії, яка приймає остаточну рекомендацію Вченій раді університету. За необхідності конкурсна комісія може затребувати у претендента додаткову інформацію на підтвердження його професійного рівня. Представники академічної спільноти на зустрічі з експертною групою підтвердили прозорість і неупередженість процедури конкурсного відбору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У Вінницькому національному аграрному університеті при інженерно-технологічному факультеті на громадських засадах діє Рада стейкхолдерів, яку очолює директор ТОВ «Промавтоматика Вінниця» Ганчук М.Д.. Засідання даної Ради відбуваються 2-3 рази на рік (<https://vsau.org/novini/novini-vnau/vidbulos-zasidannya-radi-stejkholderiv-inzhenerno-texnologichnogo-fakultetu>). В університеті постійно відбуваються ярмарки вакансій, конференції, круглі столи, на які запрошуються всі провідні стейкхолдери області. На таких заходах відбуваються обговорення з приводу організації та реалізації освітнього процесу, вносяться пропозиції щодо удосконалення освітніх програм. За необхідності здобувачам вищої освіти надається підтримка у проведенні наукових досліджень.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До аудиторних занять професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців залучаються у формі проведення відкритих лекцій. Про це зазначили на зустрічі експертної групи з роботодавцями директор ТОВ «Промавтоматика Вінниця» Ганчук М.Д., директор ТОВ «Агротех-Калина» Васківнюк Ю.М. Також відкриті лекції проводилися такими експертами галузі, як д.т.н., професор, академік НААН України Адамчук В.В., д.т.н., професор, академік НААН України Булгаков В.М. (<https://vsau.org/novini/aspirantura/bulgakov-volodimir-proviv-vidkritu-lekcziyu>). На відкритті Центру підтримки технологій та інновацій лекцію-презентацію провів д.е.н., професор, академік НААН України Микола Сичевський. Інформація про проведення відкритих лекцій підтверджена також на зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти. Проте кількість даних зустрічей свідчить про їх недостатність, а їх тематика – про деяку спорадничість.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У Вінницькому національному аграрному університеті діє Центр підвищення кваліфікації, післядипломної освіти та дорадництва (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-czentru-pidvishhennya-kvalifikacziipislyadiplomnoii-osviti-ta-doradnicztva.pdf>), який організовує роботу щодо підвищення кваліфікації науково-педагогічного персоналу згідно «Положення про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних, науково-педагогічних працівників ВНАУ» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-pidvychenya-kvalifikacii-20.pdf>) та надає необхідну консультативну підтримку. Дане Положення визначає порядок проходження підвищення кваліфікації як у вітчизняних, так і закордонних закладах і організаціях. Викладачі відповідно до принципів академічної свободи самостійно вибирають тематику заходів підвищення своєї кваліфікації, маючи на меті підвищення свого професійного рівня та покращення наповнення освітніх компонент. Деякі з викладачів (Кравець Р.А., Середа Л.П.) проходили закордонне підвищення кваліфікації.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

На стимулювання розвитку викладацької майстерності у Вінницькому національному аграрному університеті прийняте і діє «Положення про преміювання та матеріальне стимулювання» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-premiyuvannya-.pdf>). Фонд преміювання та матеріального стимулювання утворюється за рахунок економії фонду заробітної плати загального і спеціального фондів. Основними показниками для преміювання є досягнення в праці, ініціатива у виконанні завдань, виявлені працівником для одержання університетом вагомих досягнень у навчальній, науковій, науково-дослідній, виховній та виробничій роботі. Даним Положенням визначено широке коло підстав для виплати премій і надбавок, проте зважаючи на обмеженість розміру фонду, преміюються показники діяльності, які потребують особливого стимулювання. Так, в останні роки премії в основному виплачуються за публікацію статей у міжнародних наукометричних базах Scopus або Web of science, за захист дисертацій та наукове керівництво даних дисертаційних досліджень. На зустрічах експертної групи з представниками академічної спільноти останні підтвердили відшкодування витрат за публікації, а також факт отримання премії за захист дисертації (Бурлака С.А.) та відповідне наукове керівництво (Гулько І.В.). Крім того, науково-педагогічним працівникам виплачуються надбавки за наявність вченого ступеня, вченого звання, стаж роботи. Щорічно виплачується матеріальна допомога на оздоровлення. В університеті планується широка кампанія щодо відзначення досягнень працівників університету і

здобувачів вищої освіти з нагоди 40-річчя ВНАУ, яке буде відмічатися в наступному році, проте інформації про регулярні заходи нематеріального стимулювання викладацької майстерності у відкритих джерелах обмаль.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Врахування при конкурсному відборі переліку дисциплін, на викладання яких запрошується викладач. 2. Високий рівень професійної і академічної кваліфікації викладачів, що задіяні на даній освітній програмі. 3. Діяльність Ради стейкхолдерів для активізації і систематизації участі роботодавців в організації та реалізації освітнього процесу. 4. Постійна організована робота над підвищенням кваліфікації науково-педагогічних працівників. 5. Матеріальне стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Недостатнє залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Існуючий рівень у формі одноразових відкритих лекцій, інколи спорадичних, вимагає посилення роботи у даному напрямку. 2. Обмаль інформації про заходи нематеріального стимулювання викладацької майстерності у відкритих джерелах. Рекомендовано організувати регулярні заходи змагального характеру і відзначення найкращих працівників.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Обидва недоліки є несуттєвими. Освітній рівень доктора філософії висуває високі вимоги до осіб, що залучаються до проведення аудиторних занять. І тому форма залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців у вигляді одноразових лекцій може бути справді прийнятною, проте бажано проведення занять таких занять не у загальній тематиці, а з урахуванням особливостей галузевого машинобудування, і по можливості у більшій кількості. Заходи нематеріального стимулювання проводяться, проте мають спорадичний характер. На противагу наведеним недолікам сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6 є суттєво переважаючими, такими, що показують здатність ЗВО розвивати дану ОНП в зазначеному контексті, і дозволяють експертній групі оцінити даний критерій на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В ході візиту експертної групи було організовано її ознайомлення з матеріально-технічною базою Вінницького національного аграрного університету, що забезпечує функціонування освітньо-наукової програми «Галузеве машинобудування». Комп'ютерна техніка регулярно оновлюється і модернізується, лабораторний фонд поповнюється новими зразками обладнання (стенди Festo, стенд мехатронного обладнання). Лекційні аудиторії оснащені мультимедійним обладнанням. Бібліотека має достатній фонд для задоволення потреб даної освітньої програми, до того ж у ВНАУ функціонує автоматизована бібліотечна база Софія (<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/10-icetheme/iceslideshow/66-systema-sofia>). Інша інфраструктура: пункти харчування, спортивні зали і майданчики, актові зали, гуртожитки підтримуються у доброму стані. Деякі учасники освітнього процесу на даній освітній програмі приймають участь у держбюджетній та госпдоговірній тематиках (Розробка новітньої концепції використання відходів сільського господарства для забезпечення енергетичної автономії аграрних підприємств (0119U100786), Розробка методів удосконалення технології вирощування зернобобових культур з використанням біодобрив, бактеріальних препаратів, позакоренових підживлень та фізіологічно-активних речовин (0120U102034), Розробка концепції забезпечення енергетичної безпеки та енергоефективності як пріоритетних напрямів сталого розвитку сільських територій (0121U109443), Розробка комплексу енергоефективного і ресурсощадного обладнання та перспективних технологій годівлі сільськогосподарських тварин АПК України (0121U108589)), що дозволяє знаходити додаткові ресурси для оновлення матеріально-технічної бази та підтримки існуючої в працездатному стані. Експертна група вважає наявні

фінансові та матеріально-технічні ресурси достатніми для забезпечення потреб даної освітньої програми. Навчально-методичне забезпечення розроблене у відповідності до вимог «Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/organaz-osv-procesy-polozhenya.pdf>) та повністю забезпечує досягнення визначених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ викладачів і здобувачів вищої освіти Вінницького національного аграрного університету до всієї інфраструктури і інформаційних ресурсів є безоплатним, про що підтверджено на зустрічах експертної групи з відповідними фокус-групами. Варто відмітити, що у ВНАУ постійно розширюється доступ до інформаційних ресурсів. Наразі, окрім вже зазначених систем «Сократ» і «Софія» (<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/>) учасники освітнього процесу мають доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, доступ до повнотекстових публікацій міжнародного видавництва Springer Nature, повнотекстових ресурсів бази даних ScienceDirect, Бібліометрика української науки та Open Ukrainian Citation Index (доступ через <http://agrolib.blogspot.com/>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітній процес у Вінницькому національному аграрному університеті здійснюється з неухильним дотриманням вимог охорони праці згідно «Положення про систему управління охорони праці у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-sistemu-upravlinnya-ox.pdf>). Серед здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною освітньою програмою, регулярно проводяться опитування щодо врахування їхніх потреб та інтересів (https://vsau.org/assets/images/content/aspirant/akredytacia/133Gal_mash-5.pdf), що показує вагомо переважаючий високий (4) і дуже високий рівень (5) задоволеності. Проте зустрічалися поодинокі негативні відповіді, характер яких не наведено. Пропагується здоровий образ життя та створенні передумови для його дотримання в межах університету. У ВНАУ також функціонує соціально-психологічна служба, яка проводить зустрічі зі здобувачами вищої освіти ([https://www.vsau.org/novini/aspirantura/zustrich-zdobuvachiv-stupenya-doktora-filosofiii-\(phd\)-iz-pedagogom-soczialno-psichologichnoi-sluzhbi-vnau](https://www.vsau.org/novini/aspirantura/zustrich-zdobuvachiv-stupenya-doktora-filosofiii-(phd)-iz-pedagogom-soczialno-psichologichnoi-sluzhbi-vnau)). На створення сприятливого психологічного клімату також працюють розроблені у ВНАУ «Положення про етичні норми поведінки учасників освітнього процесу у ВНАУ» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-etychni-normy.pdf>), та «Положення про Постійну комісію Вченої ради з дотримання етичних норм поведінки учасників освітнього процесу ВНАУ» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-postijno-diuchu-komisiu-z-pitan-etiki.pdf>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Для забезпечення необхідного рівня освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті діє «Положення про освітню, організаційну, інформаційно-просвітницьку, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти у ВНАУ» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhen-pro-pidtrimku.pdf>). Здобувачі вищої освіти постійно спілкуються зі своїми викладачами, особливо з науковими керівниками, і насамперед таким чином отримують необхідну підтримку. За необхідності кожен з них може звернутися до соціального педагога. Додатковий рівень підтримки також забезпечується Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ВНАУ (<https://vsau.org/nauka/naukove-tovaristvo>). Для функціонування технологій дистанційного навчання у ВНАУ діє система «Сократ» (<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/>), де наявна усі необхідна інформація та є можливість отримання необхідних консультацій, а сама дистанційна форма реалізується шляхом виконання «Положення про дистанційне навчання у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-dystantsiynе-navchannya.pdf>) та «Положення про дистанційну форму навчання у Вінницькому національному аграрному університеті, що застосовується під час карантинних періодів у очному навчальному процесі» (https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/pologennya_dustan_karantun.pdf). Також додатковим каналом комунікації для здобувачів вищої освіти слугують групи в соціальних мережах та месенджерах.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами у Вінницькому національному аграрному університеті впроваджене «Положення про організацію інклюзивного навчання у ВНАУ» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozh-incl-osvita.pdf>). В університеті розроблена необхідна інфраструктура: пандуси, безбар'єрний доступ до приміщень, інші архітектурні рішення, відповідне облаштування санітарних вузлів; забезпечується технічний, педагогічний, психологічний, фізкультурно-спортивний, соціальний супровід осіб з особливими освітніми потребами та їх професійна адаптація. Зазначені особи на даній освітній програмі не навчалися.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Вирішенню конфліктних ситуацій у Вінницькому національному аграрному університеті приділяється велика увага. Розроблені та впроваджені «Порядок розгляду скарг студентів, аспірантів та докторантів Вінницького національного аграрного університету» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-skarhu.pdf>), «Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/poryadok-reahuvannya-na%20vypadky-bulinhu.pdf>), «План заходів Вінницького національного аграрного університету, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) у 2020-2021 навчальному році» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/plan-zakhodiv-protydiyi-bulinhu.pdf>). Послідовне дотримання розроблених заходів сприяє тому, що конфліктних ситуацій на даній освітній програмі зафіксовано не було, про що підтверджено на зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування. Представники зазначених фокус-груп підтвердили обізнаність з діючими в університеті процедурами запобігання та вирішення конфліктних ситуацій. Згідно з «Порядку розгляду скарг студентів, аспірантів та докторантів ВНАУ» у випадку виникнення конфліктної ситуації кожен здобувач вищої освіти може подати скаргу до президента ВНАУ, ректора, деканів факультетів, уповноваженої особи з прав студентів, аспірантів та докторантів ВНАУ (омбудсмен ВНАУ), уповноваженої особи за реалізацію Антикорупційної програми ВНАУ, уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції в університеті в усній чи письмовій формі на особистому прийомі відповідальної особи, телефоном довіри, поштою чи електронними засобами. На розгляд кожної скарги наказом ректора створюється комісія, до складу якої входять омбудсмен ВНАУ (голова комісії), голова студентського самоврядування, голова первинної профспілкової організації студентів, юрисконсульт. За потреби можуть залучаються інші працівники, компетентні у висвітлених в скарзі питаннях. За результатами розгляду скарги, що має тривати не довше місяця, складається мотивований висновок, який має містити об'єктивний аналіз зібраних матеріалів, а також заходи щодо усунення виявлених в ході розгляду скарги недоліків чи порушень.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Оновлення лабораторної бази. 2. Безоплатний доступ до широкого кола інформаційних ресурсів. 3. Функціонування електронних систем «Сократ» і «Софія». 4. Високий рівень задоволеності врахування потреб здобувачів вищої освіти. 5. Забезпечена інфраструктура для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. 6. Велика увага запобіганню та вирішенню конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Незважаючи на процес оновлення лабораторної бази, деякі зразки лабораторного обладнання є застарілими. Рекомендовано модернізувати чи оновити відповідне обладнання. 2. Серед учасників анкетування були і негативні відповіді. Рекомендовано вивчати причини надання негативних відповідей та відповідно реагувати.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зазначені недоліки є несуттєвими. Застарілі зразки обладнання не є критичними для провадження освітньої діяльності за даною освітньою програмою, проте їх модернізація чи оновлення суттєво підвище ефективність

проведення досліджень. При цьому на ОНП триває процес оновлення лабораторної бази. В університеті не скривають наявності негативних відгуків під час анкетування, проте публічно і не розкривають суть цих відгуків. На противагу наведеним недолікам сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7 є суттєво переважаючими, такими, що показують здатність ЗВО розвивати дану ОНП в зазначеному контексті, і дозволяють експертній групі оцінити даний критерій на рівні В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Для реалізації процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у Вінницькому національному аграрному університеті розроблено «Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-opp-.pdf>), «Положення про стейкхолдерів освітніх програм Вінницького національного аграрного університету» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-steikholdery.pdf>), «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-vnutrishniu-systemu.pdf>). Періодичний перегляд і за необхідності внесення змін до освітньої програми здійснюється робочою групою під керівництвом гаранта за участю внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів з розглядом внесених пропозицій. Освітня програма затверджується Вченою радою інженерно-технологічного факультету. Вагому роль в процесі перегляду відіграє Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ВНАУ (<https://vsau.org/nauka/naukove-tovaristvo>). Останні зміни були викликані внесеними здобувачами вищої освіти пропозиціями щодо удосконалення програми дисципліни «Методика викладання у вищій школі» та впровадження дисципліни «Філософія науки та інновацій». Щодо останньої, то на зустрічі з експертною групою здобувачі вищої освіти заявили, що вони виступали проти введення цієї дисципліни. Проте вона була внесена до навчального плану очевидно на виконання вимог статті 27 Постанови КМ України № 261 від 23 березня 2016 року (в редакції Постанови КМ України № 283 від 03 квітня 2019 року). Причому в протоколі засідання кафедри «Історії України та філософії» йде звернення щодо впровадження даної дисципліни безпосередньо до Вченої ради інженерно-технологічного факультету, оминаючи робочу групу.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно з наданою додатковою інформацією та її підтвердженням у ході зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти останні дійсно вносили пропозиції щодо зміни наповнення освітньої програми на засіданнях кафедри «Машин та обладнання сільськогосподарського виробництва». Не всі з них були враховані (див. приклад до підкритерію 8.1). Крім того, пропозицію здобувача Бурлаки С.А. можна розцінювати і як пропозицію від академічної спільноти, оскільки він у цей час працював за суміщенням на викладацькій посаді. Водночас слід зазначити, що у здобувачів вищої освіти є можливість вносити пропозиції і через органи студентського самоврядування, і через Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ВНАУ (<https://vsau.org/nauka/naukove-tovaristvo>). Останнє виступає також і як один з експертних органів у процедурі прийняття змін до освітньої програми. На врахування позиції здобувачів вищої освіти щодо оцінки змісту освітньої програми навчально-науковим центром організовано анонімне опитування за поданим посиланням. Результати публікуються на сайті (<https://vsau.org/nauka/aspirantura-i-doktorantura/rozklad-zanyat>) у вкладці «Моніторинг якості освіти».

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці як безпосередньо, так і через своє об'єднання Рада стейкхолдерів при інженерно-технологічному факультеті беруть участь у перегляді освітньої програми. На зустрічі з експертною групою вони підтвердили подання пропозицій щодо введення дисципліни «Психологія лідерства та особистого розвитку» (Васківнюк Ю.М., 2021 р.), збільшення кредитів на викладання дисципліни «Інноваційні тенденції світового сільськогосподарського машинобудування» (Ганчук М.Д., 2020 р. - враховано), введення фахової компетентності та редагування мети освітньої програми (враховано). Також роботодавці могли пройти анонімне загальне для всіх стейкхолдерів опитування щодо реалізації освітньо-наукової програми на третьому (освітньо-науковому) рівні. Результати такого опитування опубліковано на сайті (<https://vsau.org/nauka/aspirantura-i-doktorantura/rozklad-zanyat>) у вкладці «Моніторинг якості освіти».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників даної освітньої програми покладено на відділ аспірантури і докторантури Вінницького національного аграрного університету та випускову кафедру «Машин та обладнання сільськогосподарського виробництва». На даний момент всі випускники освітньої програми працюють у ВНАУ.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Для забезпечення моніторингу якості вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті впроваджене «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-vnutrishniu-systemu.pdf>), згідно якого функціонує Відділ моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності у складі Навчально-наукового центру. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти працює на п'яти рівнях: перший рівень – рівень здобувачів вищої освіти, другий рівень – рівень кафедр, факультетів, інших структурних підрозділів та відокремлених структурних підрозділів, третій рівень – рівень внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, четвертий рівень – рівень навчально-наукового центру, п'ятий рівень – рівень університету. Така одночасна робота на п'яти рівнях дозволяє вчасно виявляти і усувати виявлені недоліки освітньої програми. Зокрема, здобувачі вищої освіти зверталися щодо удосконалення програми дисципліни «Методика викладання у вищій школі» та впровадження дисципліни «Філософія науки та інновацій». Представники академічної спільноти та зовнішні стейкхолдери зверталися з пропозиціями щодо введення нових чи уточнення формулювання існуючих компетентностей та програмних результатів навчання, введення нових навчальних дисциплін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Дана акредитація освітньої програми «Галузеве машинобудування» третього (доктора філософії) рівня вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті є первинною, попередніх її акредитацій не було.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Крім внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті, в ньому також запроваджено «Положення про етичні норми поведінки учасників освітнього процесу у ВНАУ» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-etychni-normy.pdf>), «Положення про Постійну комісію Вченої ради з дотримання етичних норм поведінки учасників освітнього процесу ВНАУ» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-postijno-diuchu-komisiu-z-pitan-etiki.pdf>), «Положення про академічну доброчесність у Вінницькому національному аграрному університеті» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pro-akademichnu-dobrochesnist-.pdf>), «Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції у ВНАУ» (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-upovnovazhenu-osobu%20-z-pytan-zapobihannya-ta-vyavlennya-koruptsiyi.pdf>). Такий значний перелік внутрішньої документації свідчить про велику увагу до системи забезпечення якості освітнього процесу та намагання формувати культуру якості. Зустрічі експертної групи з усіма учасниками освітнього процесу засвідчили про їх бажання вносити позитивні зміни в освітню програму, намагаючись її постійно удосконалювати. Представники академічної спільноти постійно працюють над удосконаленням змісту освітніх компонент, за необхідності подають на розгляд робочої групи ОНП пропозиції щодо змін у переліку компетентностей та програмних результатів навчання. За здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти у ВНАУ відповідають навчально-науковий центр та наявний у його складі відділ моніторингу якості освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Активна робота всіх стейкхолдерів щодо удосконалення освітньої програми. 2. Широкі можливості здобувачів вищої освіти щодо внесення змін до освітньої програми. 3. Діяльність Ради стейкхолдерів для активізації і систематизації участі роботодавців у внутрішньому забезпеченні якості освітньої програми. 4. Багаторівнева система виявлення та усунення недоліків освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Незадіяність науково-методичної комісії інженерно-технологічного факультету в процесі перегляду освітньої програми. Склад такої комісії очевидно є більш фаховим, ніж склад Вченої ради факультету, оскільки до останньої входять здобувачі першого чи другого рівнів вищої освіти, які не зможуть оцінити вимоги до освітнього процесу за третім рівнем доктора філософії. Рекомендовано посилити участь науково-методичної комісії у процесі перегляду освітньої програми. 2. Неузгодженість процедури введення дисципліни «Філософія науки та інновацій» до ОНП з внутрішньою процедурою розгляду таких питань. Рекомендовано посилювати роль робочої групи забезпечення ОНП «Галузеве машинобудування» при впровадженні нових освітніх компонент та дотримуватись затверджених внутрішніх процедур.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зазначені недоліки є несуттєвими. Незадіяність науково-методичної комісії критично не відображається на якості змісту освітньої програми. При запровадженні дисципліни «Філософія науки та інновацій» Вчена рада інженерно-технологічного факультету не приймала рішення без урахування думки робочої групи, а описана неузгодженість була пояснена активною участю гаранта освітньої програми при формуванні змісту і цілей освітньої компоненти. На противагу наведеним недолікам сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8 є суттєво переважаючими, такими, що показують здатність ЗВО розвивати дану ОНП в зазначеному контексті, і дозволяють експертній групі оцінити даний критерій на рівні В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу та організації освітнього процесу, є чіткими, прозорими та доступними на офіційному сайті Вінницького національного аграрного університету в розділі «Публічна інформація» у вигляді відповідних нормативно-правових актів, положень тощо (<https://vsau.org/pro-universitet/publiczna-informacziya>). В ході проведених експертною групою зустрічей встановлено, що їх права та обов'язки реалізуються у відповідності до Колективного договору (<https://cutt.ly/DmSeS7c>), Статуту ВНАУ (<https://cutt.ly/YmSrZTP>), Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному аграрному університеті (<https://cutt.ly/DmYTail>), Положенням про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ (<https://cutt.ly/FmYHWG9>), Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті (<https://cutt.ly/5mSryrn>). Під час онлайн-зустрічей було підтверджено, що усі учасники освітнього процесу ознайомлені з даними документами, знають свої права та обов'язки та розуміють де можуть знайти потрібну інформацію у разі необхідності.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО у відкритому доступі оприлюднений проект ОНП 133 «Галузеве машинобудування» (https://vsau.org/assets/images/content/aspirant/akredytacia/Galyzeve_Proekt.pdf). Зауваження та пропозиції стейкхолдери, щодо оновлення проекту ОНП можуть безпосередньо подати на електронну адресу (https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/standarty/propozii_ta_zayvagenny.pdf). Зустрічі з стейкхолдерами підтвердили ознайомлення із цим проектом. Також при факультеті створена Рада стейкхолдерів, яка щорічно обговорює зміни до освітніх програм.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті ЗВО присутня точна та достовірна інформація про ОНП «Галузеве машинобудування» включаючи її цілі, очікувані результати навчання, освітні компоненти, навчальні плани, рецензії, силабуси та робочі програми навчальних дисциплін (<https://vsau.org/nauka/aspirantura-i-doktorantura/rozklad-zanyat>). В той же час експертна група зазначає, що на час акредитації у відкритому доступі (<https://vsau.org/nauka/aspirantura-i-doktorantura/rozklad-zanyat>) знаходилися не всі силабуси, а лише ті, які обрані здобувачами вищої освіти для вивчення. Силабуси освітніх компонент, запропонованих на вибір здобувачам, але які ними не були обрані, за наведеним посиланням не були представлені. Водночас у внутрішньоуніверситетській системі «Сократ» (<http://socrates.vsau.org/index.php/ua/>) всі силабуси були представлені, про що експертну групу було ознайомлено на резервній зустрічі. Експертна група встановила, що ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму. Всі зацікавлені особи мають змогу ознайомитися з її змістом.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес в ЗВО.
2. Діють чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу.
3. Позитивною практикою є функціонування Ради стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкою стороною ОНП є відсутність на відповідній закладці сайту ЗВО результатів громадського обговорення проекту даної ОП. Рекомендацією ЕГ є створити на офіційному веб-сайті ВНАУ окрему сторінку для обговорення проектів освітніх програм, а також розміщення після громадського обговорення проекту ОП на сайті ЗВО, зведені таблиці із пропозиціями стейкхолдерів. Також слабкою стороною є неповний перелік силабусів, що знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО. Рекомендацією ЕГ є оприлюднення повного переліку силабусів у відкритому доступі на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Інформація розміщена на офіційному сайті ВНАУ щодо ОНП «Галузеве машинобудування» є актуальною та достовірною, що забезпечує можливість участі в її обговоренні та удосконаленні усім зацікавленим сторонам. Права і обов'язки учасників освітнього процесу, правила та процедури є доступними. Тому загальний аналіз наведеної інформації дозволяє стверджувати, що ОП в достатній мірі відповідає вимогам Критерію 9 з незначними слабкими сторонами, як відсутність на відповідній закладці сайту ЗВО результатів громадського обговорення проекту даної ОП та неповний перелік силабусів, що знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО, які можуть бути усунені в короткий термін. Тому загальна оцінка за рівнем відповідності складає В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам асп-ів і забезпечує їхню повноц. підготовку до дослід. та викл. діяльності у відповідності до п. 27 Порядку підг. здоб. ступ. докт. філос. та докт. наук, затв. Пост. КМУ від 23.03.16 р. № 261 за чотирма складовими. Здобуття мовних комп-ей здобувачів, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наук. роб. іноземною мовою, здійснюється у межах ОК «Іноз. мова за проф. спрямуванням». Набуття унів. навичок дослідника, усної та письм. презентації рез-ів наук. дослідження укр. мовою, застосування суч. інф. технологій у наук. діяльності, організації та проведення навч. занять, упр-ня наук. проектами, реєстрації прав інтел.

власності відбувається за ОК «Упр-ня наук. та наук.-техн. проектами з основами інтел. власності», «Інф. технології в наук. дослідженнях», «Педаг. практика», «Укр. мова в науці». Здобуття глибинних знань із спец-ті, за якою аспірант проводить досл-ня, розуміння теор. і практ. проблем, історії розвитку та суч. стану наук. знань за обраною спец-тю забезп. ОК «Суч. маш. та обл-ня с/г вир-ва», «Іннов. тенденції світ. с/г маш-ня». Оволодіння загальнонаук. комп-ми, спрямованими на формування сист. наук. світогляду, здійснюється у межах ОК «Філосо. науки та інновацій». Аналіз НП засвідчив включення ОК як за спец-тю, так і тих, що забезпечують формування методол. («Філосо. науки та інновацій») і викл. («Пед. практика») комп-ей. Осв. підтримку наук. досл-ня асп-ти можуть отримати як із певних обов. ОК, так і з виб. дисц., які проп. різними каф-ми ВНАУ, завдяки чому асп-ти мають широкий спектр вибору. Так, наприклад, темі дис. досл-ня аспіранта О.І. Малакова «Розробка мат. моделей діагн. параметрів та режимів роботи самохід. косарки» відповідає виб. навч. дисципліна «Модел. техн. систем», а темі Р.О. Гречка «Підвищ. ефект. викор. с/г машин шляхом модернізації гідростат. трансмісії типу ГСТ-90» – ОК «Суч. машини та обладнання с/г вир-ва». Каталог дисциплін та їх силабуси розміщ. на сайті ВНАУ на сторінці аспіранта: <https://cutt.ly/zmSmLtr>. ЕГ відмічає, що з 20 дисциплін ОНП тільки 12 забезпечені силабусами (роб. програмами) у вільному доступі. Разом з тим ЕГ зазначає, що всі дисц. ОНП забезпечені силабусами, які розміщ. в прогр. забезпеченні Сократ. Посилання на ці силабуси ВНАУ розмістив під час проведення експертизи після зауважень ЕГ про відсутність частини силабусів ОК у вільному доступі. Під час зустрічі з асп-ми встановлена відсутність скарг щодо інформування та вибору виб. дисциплін. Загалом аналіз ОНП та проведені зустрічі дозволяють зробити висновок, що осв. складова ОНП сприяє забезпеченню підготовки асп-ів до дослід. діяльності. Під час бесіди зі здобувачами з'ясовано, що зміст ОНП відповідає їх наук. діяльності, а наук. керівники здійснюють постійний консультативний супровід аспірантів в плані оцінки наук. надбань, якісного виконання і захисту дисертацій. На сайті ВНАУ <https://vsau.org/nauka/aspirantura-i-doktorantura> розміщені портфоліо про кожного здобувача та їхніх керівників.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Було встановлено, що ЗВО з 2004 р. здійснює підготовку науково-педагогічних кадрів зі спеціальності 05.05.11 – «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва» та проводить успішні захисти на базі спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій К 05.854.02. <https://cutt.ly/pmSTKSw>. За цей час навчання в аспірантурі завершило більше 40 осіб, 28 з яких успішно захистили дисертації кандидатів технічних наук. Вивчення портфоліо здобувачів та керівників та інших матеріалів щодо напрямів наукової діяльності аспірантів і напрямів досліджень наукових керівників, а також співбесіди у фокус-групах з науковими керівниками та здобувачами показали відповідність напрямів досліджень. Аналіз списку публікацій наукових керівників за останні 5 років та ключових слів їх статей також свідчить про відповідність публікацій напрямам наукової діяльності аспірантів (Списки публікацій наукових керівників були проаналізовані експертною групою за портфоліо керівників (<https://cutt.ly/ZmSUx6N>). Наприклад, тема дисертації Мельника О.С. «Обґрунтування раціональних конструктивних параметрів та режимів роботи гідропонної установки» пов'язана з науковим напрямом досліджень д.т.н. Севостьянова І.В; тема дисертації Малакова О.І. «Підвищення ефективності функціонування приводу косарки на основі математичного моделювання із застосуванням методів діагностування» пов'язана з науковим напрямом досліджень д.т.н. Веселовської Н.Р. Наявні також спільні публікації наукових керівників і аспірантів, а за інформацією здобувачів у процесі наукової роботи вони використовують праці своїх наукових керівників. Також аспіранти беруть участь у міжнародних конференціях за напрямками, які відповідають напрямам досліджень наукових керівників. Отже, наукові керівники здобувачів освіти є мають публікації, дотичні до напрямку (тематики) дослідження аспірантів. Аналіз кадрового забезпечення кафедри «Машин та обладнання сільськогосподарського виробництва» та результати співбесіди із гарантом ОНП та керівниками здобувачів дозволяє ЕГ зробити висновок, що ЗВО має достатні можливості для створення разових рад щодо атестації здобувачів освіти відповідно до Постанови КМУ № 167 від 06 березня 2019 р. «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії».

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

За інформацією від фокус-групи здобувачів ЗВО забезпечує можливості для періодичних (раз на рік) презентацій та обговорень проміжних результатів досліджень аспірантів. Результати наукової діяльності аспірантів висвітлюються й у наукових фахових виданнях Вінницького національного аграрного університету. Чотири наукові фахові видання в 2018 році було переведено в категорію Б: журнал науково-виробничого та навчального спрямування «Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики»; журнал науково-виробничого та навчального спрямування «Сільське господарство та лісівництво»; журнал науково-виробничого та навчального спрямування «Техніка, енергетика, транспорт АПК»; журнал науково-виробничого та навчального спрямування «Вібрації в техніці та технологіях». Зазначені журнали також входять у міжнародну наукометричну базу Index Copernicus Value. Друк статей для аспірантів ВНАУ у цьому виданні безкоштовний. Інженерно-технологічний факультет упродовж терміну реалізації ОНП був організатором всеукраїнських та регіональних наукових форумів, семінарів, круглих столів, де здобувачі освіти мали можливість презентувати й апробувати результати власних досліджень. До форм матеріального забезпечення здобувачів ОНП належать також компенсаційні відшкодування за публікації у журналах, що реферуються у наукових базах даних Scopus і WoS, поїздки на конференції тощо, які здійснюються профкомом здобувачів освіти. Аспіранти у повній мірі забезпечені доступом до приміщень, наявного лабораторного та іншого обладнання, Інтернету, наукової літератури тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Заклад забезпечує можливості для введення аспірантів у міжнародну академічну спільноту за спеціальністю та/або галуззю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах. Під час проведення інтерв'ювання було встановлено, що аспіранти обізнані із можливостями міжнародної академічної мобільності. Також періодично відділ міжнародної роботи здійснює аспірантам розсилку інформаційних листів, щодо міжнародних академічних можливостей. Долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти забезпечуються також завдяки їх участі у міжнародних конференціях, публікації у зарубіжних виданнях. ЗВО має ряд двосторонніх договорів про співпрацю з Державним університетом штату Канзас, Університетом штату Огайо, Пенсільванським державним Університетом, Державним університетом Діккінсона, Державним університетом штату Луїзіана та ін., якими передбачено спільні дослідження, проведення семінарів, воркшопів і конференцій. В рамках співпраці та виконання спільного проєкту Міністерства закордонних справ Франції, провідних французьких компаній VITAGORA, AGRONOV, BETEN, із Вінницькою міською радою, на базі ВНАУ створено потужну наукову платформу Агрохаб. Здобувачі освіти мають як одноосібні, так і спільні з науковими керівниками публікації у закордонних виданнях. На сайті ВНАУ, на вкладці відділу євроінтеграції та міжнародної діяльності <https://cutt.ly/nmSDJ4q> розміщується та систематично оновлюється інформація про можливості навчання, стажування, обміну аспірантами за програмами. Разом з тим, ЕГ рекомендовано ЗВО посилити міжнародну активність аспірантів, зокрема впроваджувати систему міжнародної академічної мобільності, оскільки в програмах міжнародної академічної мобільності поки що був задіяний тільки один здобувач – аспірант О. Мельник.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники здобувачів освіти (Севостьянов І. В., д.т.н., професор; Веселовська Н. Р., д.т.н., професор; Гунько І. В., к.т.н., доцент; Кондратюк Д. Г., к.т.н., доцент; Шаргородський С. А., к.т.н., доцент; Яропуд В. М., к.т.н., доцент; Купчук І. М., к.т.н., доцент; Спірін А. В., к.т.н., доцент; Пришляк В. М., к.т.н., доцент) є активними дослідниками. Наприклад, науковий керівник аспіранта Мельника О.С. проф. Севостьянов І.В. був керівником НДР за тематикою «Інтенсифікація процесів механічної обробки с/г сировини за вібраційного впливу». Результати НДР опубліковано у монографії «Технологія та обладнання для віброударного зневоднення вологих дисперсних матеріалів» та 4-х статтях. Науковий керівник аспіранта Брацлавця Б.С. проф. Веселовська Н.Р. була керівником НДР за тематикою «Розробка математичних моделей діагностування параметрів та режимів роботи самохідної косарки». Результати НДР опубліковано у 2-х монографіях «Моделі інтегрованих комп'ютерних систем управління технологічними процесами на основі сучасних інформаційних технологій», 2020 р.; «Математичне моделювання новітніх технологічних систем», 2021 та численних статтях. Науковий керівник аспіранта Паладія М.С. доц. Гунько І. В. була керівником НДР за тематиками «Дослідження роботи машинних агрегатів з метою підвищення їх ефективності з урахуванням зміни виду палива», «Дослідження енергоефективності та екологічності біодизельного палива виробленого з різної рослинної сировини при його використанні в роботі двигунів внутрішнього згорання». Результати НДР опубліковано у численних статтях. Інші наукові керівники аспірантів також постійно беруть участь у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються у наукових фахових виданнях України та міжнародних виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ВНАУ приділяє значну увагу питанням академічної доброчесності в контексті недопущення плагіату. Дотримання академічної доброчесності здійснюється відповідно Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у ВНАУ <https://cutt.ly/jmDeGGM>. Питання про дотримання науково-педагогічними працівниками і аспірантами принципів і правил академічної доброчесності щосеместрово розглядаються на засіданнях вчених рад факультетів та засіданнях кафедр ВНАУ. Усі аспіранти та науково-педагогічні працівники, що приймаються на роботу або навчання, знайомляться з нормами академічної доброчесності ВНАУ, зобов'язуються їх дотримуватися та погоджуються з можливістю притягнення їх до відповідальності за їхні порушення. Усі публікації, подані до наукових видань ВНАУ, проходять перевірку з дотриманням процедури відповідності публікації вимогам відсутності академічного плагіату, фахового незалежного сліпого рецензування, відповідності спрямуванню фахового наукового видання згідно вимог Положення про наукові фахові видання Вінницького національного аграрного університету <https://cutt.ly/EmFnIA4>. Добір наукових керівників затверджується колегіальним рішенням кафедри, що здійснює підготовку аспірантів ВНАУ. Особи, які вчинили порушення академічної доброчесності в процесі наукової і науково-педагогічної роботи не залучаються до наукового керівництва. Для учасників освітнього процесу загалом та здобувачів вищої освіти (аспірантів) зокрема регулярно проводяться заходи щодо популяризації дотримання академічної доброчесності. Запобігання порушень академічної доброчесності в Університеті здійснюється шляхом: розміщення навчально-методичних і наукових робіт НПП (дисертаційних, дипломних робіт), докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти у репозиторії Університету; формування, видання і розповсюдження

методичних рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела у навчально-методичних та наукових роботах науково-педагогічних, педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти; запровадження на факультетах спеціальних занять (семінарів) на яких акцентується увага на коректному використанні в навчально-методичних та наукових роботах (дисертаційних роботах) науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти інформації з інших джерел, уникнення плагіату, правил бібліографічного опису джерел та цитувань. Популяризацію політики академічної доброчесності здійснює також Рада молодих учених. Разом з тим, ЕГ звертає увагу, що у Положенні про Академічну доброчесність здобувачів освіти у ВНАУ не прописаний порядок перевірки та не зазначена мінімальна оригінальність текстів дисертаційних робіт. В цілому ЕГ робить висновок про те, що дотримання академічної доброчесності здобувачів та їхніх керівників відбувається на високому рівні, а навчальний процес має повну відповідність у контексті підкритерію 10.6.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Сильними сторонами реалізації ОНП „Галузеве машинобудування” є те, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Наукові керівники здійснюють постійний консультативний супровід аспірантів. На сайті ЗВО розміщені портфоліо про кожного аспіранта та їхніх керівників. Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямкам досліджень наукових керівників. Наявні спільні публікації наукових керівників і аспірантів. У ЗВО є «критична маса» дослідників, які спільно працюють в одному руслі наукового пошуку, тому ЗВО має можливості для створення разових рад щодо атестації здобувачів освіти. ЗВО є засновником 4-х профільних фахових видань (категорія Б). Результати наукової роботи здобувачів освіти та їх керівників опубліковані у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та (або) Web of Science. Забезпечений належний рівень дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабкими сторонами ОНП у контексті Критерію 4 є наступні: 1. З 20 дисциплін ОНП тільки 12 забезпечені силабусами (робочими програмами) у вільному доступі. 2. У Положенні про Академічну доброчесність здобувачів освіти у ВНАУ не прописаний порядок перевірки та не зазначена мінімальна оригінальність текстів дисертаційних робіт. 3. ЕГ рекомендовано ВНАУ посилити міжнародну активність аспірантів, зокрема впроваджувати систему академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП відповідає критерію 10 з несуттєвими недоліками (підкритерії 10.1, 10.4 та 10.6). Недолік 10.1 експертною групою визначається як не суттєвий, оскільки хоча з 20 дисциплін ОНП тільки 12 забезпечені силабусами (робочими програмами) у вільному доступі, але всі дисципліни ОНП забезпечені силабусами, які розміщені в програмному забезпеченні Сократ. Щоправда посилення на ці силабуси ВНАУ розмістив тільки під час проведення акредитаційної експертизи після зауважень ЕГ про відсутність частини силабусів ОК у вільному доступі. Недолік 10.4 експертною групою визначається як не суттєвий, оскільки хоча ЕГ рекомендовано ЗВО посилити міжнародну активність аспірантів, зокрема впроваджувати систему міжнародної академічної мобільності, але на 3-му рівні спеціальності «Галузеве машинобудування» є один здобувач, що був задіяний в програмі міжнародної академічної мобільності. Недолік 10.6 експертною групою визначається як не суттєвий, оскільки хоча у Положенні про Академічну доброчесність здобувачів освіти у ВНАУ не прописаний порядок перевірки та не зазначена мінімальна оригінальність текстів дисертаційних робіт, але здобувачі під час зустрічі показали досить високий рівень поінформованості щодо механізмів перевірки текстів дисертаційних робіт на антиплагіат. Також ЕГ відзначає, що ОНП має високий рівень узгодженості за підкритеріями 10.2, 10.3, 10.5. Під час бесіди у фокус-групах здобувачів з'ясовано, що зміст ОНП відповідає їх науковій діяльності, а наукові керівники здійснюють постійний супровід аспірантів в плані оцінки наукових надбань, якісного виконання і захисту дисертацій. Аспіранти у повній мірі забезпечені доступом до приміщень, наявного лабораторного та іншого обладнання, Інтернету, наукової літератури тощо. Наукові керівники аспірантів постійно беруть участь у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються у наукових фахових виданнях України та міжнародних виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS. Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, ЕГ робить висновок, що ОНП «Галузеве машинобудування» ВНАУ відповідає рівню В за критерієм 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Гарантом освітньої програми оперативно надавалися відповіді на запити експертів та необхідні матеріали для формування звіту. В цілому експертна група зазначає високий рівень підготовки ВНАУ, і зокрема Гаранта освітньої програми, до проведення акредитаційної експертизи в дистанційному форматі. Проведення online зустрічей з групами стейкхолдерів виконано згідно з погодженою програмою візиту з дотриманням часових рамок, обумовлених використанням безкоштовної версії платформи Zoom. Тому деякі зустрічі відбувалися з повторним входом її учасників до конференції Zoom.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток 1.pdf</i>	5TnvNFbSpRE4Uyh9QQ2uBbsDNPeldJny/hNtwZvjT I4=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Гречка Андрій Іванович

Члени експертної групи

Криштопа Святослав Ігоревич

Поліщук Андрій Олегович